

VENDIM
Nr. 20, datë 11.4.2025

NË EMËR TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, e përbërë nga:

Holta Zaçaj	kryetare;
Marsida Xhaferllari	anëtare;
Fiona Papajorgji,	anëtare;
Sonila Bejtja	anëtare;
Ilir Toska	anëtar;
Marjana Semini	anëtare;
Genti Ibrahim	anëtar;
Sandër Beci	anëtar,

me sekretare Belma Lleshi, në datën 18.2.2025 mori në shqyrtim në seancë plenare mbi bazë të dokumenteve çështjen nr. 23 (A) 2024 të Regjistrimit Themeltar, që u përket:

KËRKUES: Arben Ahmetaj, përfaqësuar nga avokat Henrik Ligori, me prokurë.

SUBJEKT I INTERESUAR:

Prokuroria e Posaçme kundër Korrupsionit dhe Krimin të Organizuar, përfaqësuar nga prokurorët Altin Dumani dhe Enkeleda Millonai.

OBJEKTI: Shfuqizimi i vendimeve nr. 296 akti, datë 17.7.2023, të Gjykatës së Posaçme të Shkallës së Parë për Korrupsionin dhe Krimin e Organizuar; nr. 37 (87-2023-172), datë 10.8.2023, të Gjykatës së Posaçme të Apelit për Korrupsionin dhe Krimin e Organizuar; nr. 00-2023-2048, datë 7.12.2023, të Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë, si të papajtueshme me Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë.

Dërgimi i çështjes për rigjykim në Gjykatën e Posaçme të Shkallës së Parë për Korrupsionin dhe Krimin e Organizuar.

BAZA LIGJORE: Nenet 41, pika 1, 42 dhe 142, pika 1, të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë (*Kushtetuta*); neni 6 i Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (*KEDNJ*) dhe neni 1 i Protokollit nr. 1 të saj; neni 77 i ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000, “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar (*ligji nr. 8577/2000*).

GJYKATA KUSHTETUESE,

pasi dëgjoi relatorin e çështjes Sandër Beci, mori në shqyrtim pretendimet me shkrim të kërkesës, i cili ka kërkuar pranimin e kërkesës, prapësimet me shkrim të subjektit të interesuar, Prokurorisë së Posaçme kundër Korrupsionit dhe Krimin të Organizuar (*Prokuroria e Posaçme*), që ka kërkuar rrëzimin e kërkesës, si dhe diskutoi çështjen në tërësi,

VËREN:

I

Rrethanat e çështjes

1. Prokuroria e Posaçme ka regjistruar procedimin penal nr. 277 të vitit 2020 (*procedimi penal nr. 277/2020*) për veprat penale “Shpërdorimi i detyrës”, në bashkëpunim, “Korrupsioni pasiv i funksionarëve të lartë shtetërorë ose i të zgjedhurve vendorë”, “Pastrimi i produkteve të veprës penale apo veprimtarisë kriminale”, në bashkëpunim, “Korrupsioni aktiv i funksionarëve të lartë shtetërorë ose të zgjedhurve vendorë”, në bashkëpunim, të parashikuara respektivisht nga nenet 248 e 25, 260, 287, paragrafi 2, shkronjat “a” dhe “b” dhe 245 e 25, të Kodit Penal (*KP*). Në themel të procedimit penal ka qenë procedura e lidhjes së kontratës së koncesionit me shoqërinë “Albtek

Energy” sh.p.k. për ndërtimin dhe administrimin e impiantit të trajtimit të mbetjeve urbane të qarkut të Elbasanit dhe prodhimin e energjisë në vitin 2014, si dhe zbatimi i kësaj kontrate nga ajo shoqëri. Ndërkohë, në lidhje me procedurën për dhënien me koncesion të ndërtimit dhe administrimit të impiantit të trajtimit të mbetjeve urbane në qarkun Fier dhe prodhimin e energjisë, Prokuroria e Posaçme ka regjistruar procedimin penal nr. 187 të vitit 2020.

2. Me vendimin e datës 19.9.2022 të prokurorit është vendosur ndarja e procedimit penal nr. 277/2020 në disa procedime penale të tjera, ku bën pjesë edhe ai nr. 277/1 i vitit 2022, për veprën penale “Shpërdorimi i detyrës” nga funksionarët e Ministrisë së Mjedisit dhe Ministrisë së Industrisë dhe Energjisë për procedurat e ndjekura për kalimin për miratim të vendimeve të Këshillit të Ministrave nr. 907, datë 17.12.2014, “Për dhënien e miratimit për sigurimin e financimit të nevojshëm të kontratës së koncesionit për ndërtimin dhe administrimin e impiantit të trajtimit të mbetjeve urbane të qarkut të Elbasanit dhe prodhimin e energjisë” dhe nr. 792, datë 9.11.2016, “Për dhënien e miratimit për ndërtimin dhe shfrytëzimin e impiantit me rikuperim të energjisë nga trajtimi i mbetjeve urbane në qytetin e Elbasanit shoqërisë “Albtek Energy” sh.p.k.”.

3. Në datën 22.2.2023 një gazetar, me pretendimin se ishte në dijeni të fakteve penale lidhur me veprime financiare, fshehje të të ardhurave, si dhe pastrim të parave, ka paraqitur kallëzim penal ndaj deputetit Arben Ahmetaj (*kërkuesi*), i cili kishte mbajtur më parë edhe detyrat e ministrit të Financave dhe të zëvendëskryeministrit. Mbi bazën e këtij kallëzimi penal, Prokuroria e Posaçme ka regjistruar procedimin penal nr. 30, datë 24.2.2023 për veprat penale “Korrupsioni pasiv i funksionarëve të lartë shtetërorë ose të zgjedhurve vendorë”, “Refuzimi për deklarimin, mosdeklarimi, fshehja ose deklarimi i rremë i pasurive, interesave privatë të personave të zgjedhur dhe nëpunësve publikë ose i çdo personi tjetër që ka detyrimin ligjor për deklarim” dhe “Pastrimi i produkteve të veprës penale ose veprimtarisë kriminale”, të parashikuara respektivisht nga nenet 260, 257/a dhe 287 të KP-së. Ky procedim penal është bashkuar me atë nr. 277/1 të vitit 2022 në një procedim penal të vetëm që është regjistruar me nr. 277/1 i vitit 2022 (*procedimi penal nr. 277/1/2022*), duke vijuar hetimet për veprat penale të parashikuara nga nenet 248, 260, 257/a dhe 287 të KP-së.

4. Në kuadër të këtij procedimi penal, në datën 17.3.2023 kërkuesi Arben Ahmetaj ka marrë cilësinë e personit nën hetim, në kuadrin e hetimeve që po kryhen për procedimin penal nr. 277/1/2022, si i dyshuar për kryerjen e veprave penale “Refuzimi për deklarimin, mosdeklarimi, fshehja ose deklarimi i rremë i pasurive, interesave privatë të personave të zgjedhur dhe nëpunësve publikë ose i çdo personi tjetër që ka detyrimin ligjor për deklarim”, vetëm dhe në bashkëpunim, në formën e deklarimit të rremë dhe në formën e fshehjes, të parashikuar nga neni 257/a, paragrafi i dytë e neni 25 i KP-së, “Korrupsioni pasiv i funksionarëve të lartë shtetërorë ose të zgjedhurve vendorë”, të parashikuar nga neni 260 i KP-së, gjashtë herë, dhe “Pastrimi i produkteve të veprës penale, ose veprimtarisë kriminale”, në bashkëpunim, më shumë se një herë, të parashikuar nga neni 287, paragrafi i dytë, i KP-së. Hetimet në lidhje me kërkuesin janë shtrirë në rolin e tij jo vetëm në kuadrin e procedurës për dhënien me koncesion të projektit për ndërtimin dhe administrimin e impiantit të trajtimit të mbetjeve urbane të qarkut të Elbasanit dhe prodhimin e energjisë, por edhe në atë për ndërtimin e administrimin e impiantit të trajtimit të mbetjeve urbane të qarkut Fier dhe prodhimin e energjisë, si dhe ndërtimin e landfillit, inceneratorit dhe rehabilitimit të venddepozitimeve ekzistuese në Tiranë.

5. Në kuadër të këtij procedimi penal prokuroria ka paraqitur në gjykatë kërkesë për caktimin e masës së sigurimit pasuror “Sekuestro preventive” për pasuritë: *tre apartamente* me sipërfaqe, përkatësisht 124.15 m², 148.8 m² dhe 178.68 m² dhe një garazh me sipërfaqe 21 m², në pallatin e ndërtuar nga shoqëria “Sheron” sh.p.k., korpusi i parë, në vendin e quajtur “Selitë”, aktualisht të regjistruara në pronësi të asaj shoqërie, por përfituar nga shtetasja A.M. (ish-bashkëshortja e kërkuesit) si pjesë nga investimi, sipas kontratës të datës 8.7.2014. Në vijim, kërkuesit i kanë kaluar detyrimet dhe përfitimet nga ekzekutimi i aktmarrëveshjes për investim, në bazë të marrëveshjes për zgjidhje martese me mirëkuptim mes kërkuesit dhe ish-bashkëshortes A.M., të miratuar me vendimin për zgjidhje martese të datës 15.3.2022, të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë; *apartment*

me sipërfaqe 167 m² në rrugën “Reshit Çollaku”, Tiranë, regjistruar në pronësi të kërkuarit; *shuma 8,620.68 euro*, në llogarinë e kërkuarit në bankën “Intesa Sanpaolo Bank”; *shuma 115,692.84 euro*, në depozitën në bankën “Intesa Sanpaolo Bank” në emër të kërkuarit.

6. Me vendimin nr. 296 akti, datë 17.7.2023 Gjykata e Posaçme e Shkallës së Parë për Korrupsionin dhe Krimin e Organizuar (*GJKKO e Shkallës së Parë*), ka vendosur të pranojë kërkesën e Prokurorisë së Posaçme si të bazuar në ligj dhe në prova, duke vlerësuar se pasuritë që janë kërkuar të sekuestrohen plotësojnë kushtet për t’u kualifikuar si çdo pasuri tjetër, vlera e së cilës i korrespondon asaj të produkteve të veprës penale në respektim të nenit 36, pika 1, shkronja “ç”, të KP-së e që i nënshtrohet sekuestros preventive në respektim të nenit 274, pika 2, të Kodit të Procedurës Penale (*KPP*) dhe se ekziston dyshimi se mund të merren masa me qëllim tjetërsimin e tyre. Sipas pikës 4 të dispozitivit të vendimit, për administrimin e pasurive të sekuestruara ngarkohet Agjencia e Administrimit të Pasurive të Sekuestruara e të Konfiskuara (*AAPSK*). Kundër këtij vendimi ka paraqitur ankim kërkuar, përmes përfaqësuesve ligjorë, duke kërkuar shfuqizimin e vendimit për caktimin e masës së sekuestros për pasurinë e paluajtshme apartament në rrugën “Reshit Çollaku”, në pronësi të kërkuarit, dhe shumave të parave në llogarinë dhe depozitën e tij bankare.

7. Sipas procesverbalit të datës 17.7.2023, “Mbi ekzekutimin e vendimit të Gjykatës së Posaçme të Shkallës së Parë kundër Korrupsionit dhe Krimin të Organizuar nr. 297 akti, datë 17.7.2023”, oficerët e Policisë Gjyqësore kanë shkuar te pasuria e paluajtshme (apartament) në rrugën “Reshit Çollaku”, Tiranë bashkë me specialistët e AAPSK-së, dhe pasi janë evidentuar dhe pasqyruar në procesverbal sendet që ndodheshin në ambientet e brendshme të apartamentit, ai u është lënë në dorëzim specialistëve të AAPSK-së për procedurat e mëtejshme.

8. Me vendimin nr. 37 (87-2023-172), datë 10.8.2023, Gjykata e Posaçme e Apelit për Korrupsionin dhe Krimin e Organizuar (*GJKKO e Apelit*) ka miratuar vendimin e GJKKO-së së Shkallës së Parë, duke arsyetuar se në rastin konkret ekzistojnë kushtet ligjore për caktimin e masës së sigurimit pasuror “Sekuestro preventive”, të parashikuar nga neni 274 i KPP-së dhe se në ankim nuk gjenden shkaqe që ta bëjnë të cënueshëm atë vendim. Sipas asaj gjykate, në kushtet që kemi të bëjmë me fazën hetimore dhe ka dyshime lidhur me origjinën e tyre, pasuritë e sekuestruara futen në kategorinë e sendeve që janë të sekuestrueshme, sipas parashikimeve të nenit 36 të KP-së, ndaj ato duhet të vazhdojnë të jenë të sekuestruara. Kundër këtij vendimi kërkuar ka paraqitur rekurs në Gjykatën e Lartë.

9. Me vendimin nr. 00-2023-2048, datë 7.12.2023, Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë, në dhomën e këshillimit, ka vendosur mospranimin e rekursit, pasi ka vlerësuar se nuk përmban shkaqe nga ato të parashikuara në nenin 432 të KPP-së. Sipas Kolegjit Penal, duke mbajtur në konsideratë fazën në të cilën ndodhet çështja, për sa kohë që për pasuritë objekt sekuestro ka dyshime se përbëjnë produkt të veprave penale për të cilat po hetohet kërkuar, gjykatat e posaçme kanë vlerësuar se ato duhet të qëndrojnë të sekuestruara, pasi ekziston dyshimi se mund të tjetërsohen, ndaj caktimi i masës pasurore parandaluese është e nevojshme me qëllim që të pengohet çdo transferim ose tjetërsim i mundshëm i këtyre pasurive.

10. Në datën 18.6.2024 kërkuar i është drejtuar Gjykatës Kushtetuese (*Gjykata*) me ankim kushtetues individual, sipas objektit të kërkesës. Me vendimin e datës 17.7.2024, Kolegji i Gjykatës ka vendosur kalimin e çështjes për shqyrtim paraprak në Mbledhjen e Gjyqtarëve dhe kjo e fundit me vendimin e datës 23.7.2024 ka vendosur kalimin e çështjes për shqyrtim në seancë plenare mbi bazë të dokumenteve.

II

Pretendimet në Gjykatën Kushtetuese

11. **Kërkuar** ka pretenduar, në mënyrë të përmbledhur, se vendimet gjyqësore të kundërshtuara i kanë cenuar:

11.1. *Të drejtën e pronës private* në drejtim të tagrit të gëzimit të qetë të saj, në kundërshtim me kriteret e nenit 41, pika 1, të Kushtetutës dhe nenit 1 të Protokollit nr. 1 të KEDNJ-së, pasi:

11.1.1. *Ndërhyrja nuk parashikohet me ligj*, sepse gjykatat kanë urdhëruar zbatimin e masës së sigurimit “Sekuestro preventive” edhe mbi pasurinë apartament, të ndodhur në rrugën “Reshit Çollaku”, e cila, nga aktet dhe vendimet gjyqësore, provohet se është produkt i një investimi të ligjshëm në kohën kur kërkuesi nuk kryente asnjë funksion shtetëror, pra shumë më herët se ndodhia e fakteve për të cilat akuzohet ai. Kjo pasuri është provuar se është pjesë e sipërfaqes së banimit të përfutur nga investimi i financuar nga kursime të familjes dhe kredia e marrë në bankën “Intesa Sanpaolo Bank”, në shumën 100,000 euro. Pas zgjidhjes së martesës dhe pjesëtimit të pasurisë bashkëshortore me marrëveshje mes palëve, apartamenti është regjistruar në pronësi të kërkuesit. Edhe masa e sekuestros mbi llogarinë dhe depozitën bankare nuk është e parashikuar në ligj, është arbitrare dhe nuk ndjek qëllim të ligjshëm, pasi nuk ekziston asnjë rrezik i disponimit të lirë të fondeve bankare.

11.1.2. *Ndërhyrja nuk plotëson kriterin e ligjshmërisë*, pasi ajo nuk plotëson kriteret e nenit 274 të KPP-së, sipas të cilit duhet të provohet lidhja e sendit për të cilin kërkohet të vendoset masa e sigurimit pasuror me veprën penale prej së cilës besohet se ka rrjedhur ai. Për sa i përket pasurisë “apartament”, ajo është fituar në vitin 2006 dhe është pjesëtuar në vitin 2022, ndaj nuk ka asnjë lidhje me faktet penale që i atribuohen kërkuesit, përveç pretendimit se një pjesë e papërfillshme e investimit të mëvonshëm të kryer në këtë apartament është paguar nga shoqëria “Integrated Technology Services” sh.p.k. (*shoqëria ITS*) me administrator shtetasin K.Z. Gjykatat nuk argumentojnë rrezikun e disponimit të lirë të sendit dhe se si mund të lehtësojnë tagrat e pronësisë mbi këtë send kryerjen e veprave të tjera penale apo se si mund të rëndojnë apo të zgjasin pasojat e veprave penale për të cilat hetohet kërkuesi. Edhe për sa u përket llogarisë dhe depozitës bankare, në kuptim të nenit 274 të KPP-së nuk provohet asnjë lidhje e këtyre fondeve me veprat penale të atribuara kërkuesit, ndërkohë që janë çelur në vitin 2011, para se të ndodhnin faktet për të cilat po heton Prokuroria e Posaçme. Ato janë financuar nga fonde të ligjshme dhe janë deklaruar rregullisht pranë Inspektoratit të Lartë të Deklarimit dhe Kontrollit të Pasurive dhe Konfliktit të Interesave (ILDKPKI). Po kështu, nuk ekziston asnjë rrezik i disponimit të lirë të tyre dhe ky sekuestrim e vendos kërkuesin në pamundësi të përmbushjes së disa detyrimeve jetike që burojnë nga vendimi gjyqësor i zgjidhjes së martesës.

11.1.3. *Nuk plotësohet kriteri i proporcionalitetit*, pasi kufizimi i së drejtës së pronësisë së kërkuesit është bërë përmes një mjeti të papërshtatshëm, siç është sekuestro preventive, që synon rekuizimin e pronës dhe është i papajtueshëm me qëllimin e ligjshëm që duhet të ndjekë juridiksioni gjyqësor. Shuma e pretenduar se është investuar në apartament nga shoqëria ITS është 2,007,373 lekë, e konsideruar në mënyrë të njëanshme si përfitim i paligjshëm, ndërkohë që referuar çmimeve të tregut vlera e apartamentit është shumëfish më e lartë, e provuar kjo me raportin e vlerësimit të përgatitur nga eksperti, i kryer për efekt të rivlerësimit të pronës dhe regjistrimit në Zyrën Vendore të Regjistrimit të Pasurive të Paluajtshme. Kjo pasuri është vendosur nën administrimin e AAPSK-së, duke ngarkuar një ent publik me administrimin e pasurisë së kërkuesit, ndërkohë që edhe nëse do të pranohej se mund të ekzistojë rreziku i tjetërsimit, ai mund të mënjanohej me regjistrimin e vendimit të gjykatës në regjistrin e Agjencisë Shtetërore të Kadastrës (ASHK) me shënimin se është në sekuestro preventive. Kjo do të ishte një masë e mjaftueshme dhe e drejtpeshuar, duke pasur parasysh se sekuestrimi është shpërpjesëtimor në raport me vlerën reale të sendit në treg. Masa është represive dhe e panevojshme në një shoqëri demokratike për shkak se ekzekutimi i vendimit nga Policia Gjyqësore praktikisht e ka privuar kërkuesin nga gëzimi i frutave të pasurisë, pasi apartamenti është përshtatur për biznes dhënieje me qira, sipas kontratave të paraqitura përpara Gjykatës.

11.2. *Të drejtën për proces të rregullt, në drejtim të standardit të arsyetimit të vendimit gjyqësor*, pasi vendimi i GJKKO-së së Shkallës së Parë jo vetëm është marrë me kërkesë të prokurorit, jashtë kontradiktoritetit të palës së prekur nga sekuestroja preventive, por vendimet janë tërësisht të paarsyetuara në drejtim të kriterëve të ligjshmërisë dhe proporcionalitetit. Ato nuk kanë arsyetuar

se përse duhej të cenohej e drejta e pronës së kërkuarit dhe nëse masa është e mbështetur në ligj dhe ndjek një qëllim të ligjshëm. Pretendimeve në ankim dhe në rekurs për mungesën e bazës ligjore për të vënë dorë mbi pasurinë e kërkuarit dhe për cenimin e parimit të proporcionalitetit gjykata e apelit dhe Gjykata e Lartë u janë përgjigjur në mënyrë stereotipe, pa dhënë përgjigje të argumentuar në drejtim të rrëzimit të tyre. Ato nuk kanë dhënë asnjë argument për të mbështetur rrezikun e disponimit të lirë të sendit, se si mund të lehtësojnë tagrat e pronësisë mbi këtë send kryerjen e veprave të tjera apo se si ato mund të rëndojnë ose zgjasin pasojat e veprave penale për të cilat hetohet kërkuari.

12. Subjekti i interesuar, Prokuroria e Posaçme, në mënyrë të përmbledhur, ka prapësuar si vijon:

12.1. Në kuadrin e procedimit penal nr. 277/1/2022 është formësuar dyshimi i arsyeshëm se kërkuari, përgjatë kohës që ka ushtruar funksionin e deputetit dhe të ministrit, ka konsumuar veprën penale të parashikuar nga neni 260 i KP-së, pasi ka marrë drejtpërdrejt ose tërthorazi përfitime të parregullta, për vete ose persona të tjerë, nga shtetasit K.Z. e M.M. dhe shoqëria ITS, duke u mundësuar këtyre të fundit lidhjen e kontratave në kuadrin e procedurave koncesionare për ndërtimin dhe administrimin e impiantit të trajtimit të mbetjeve urbane të qarkut të Elbasanit, të qarkut të Fierit dhe për ndërtimin e landfillit të Tiranës. Kërkuari ka qenë në dijeni të problemeve të këtyre procedurave koncesionare, të cilat, në përfundim, kanë rezultuar me problematika të theksuara që kanë sjellë dëm në buxhetin e shtetit, ku për dy të parat (inceneratorët e Elbasanit dhe Fierit) ka edhe vendimmarrje të gjykatave për dërgimin e çështjes penale për gjykim. Kërkuari ka konsumuar veprën penale të korrupsionit pasiv nga funksionari i lartë dhe ekziston dyshimi se ka konsumuar edhe veprën penale të parashikuar nga nenet 257/a, paragrafi i dytë e 25 i KP-së, vetëm ose në bashkëpunim, në formën e deklarimit të rremë dhe fshehjes së pasurisë.

12.2. Për sa i përket investimit për ndërtimin e pallatit ku ndodhet apartamenti i sekuestruar, është hetuar për vlerën e investimit dhe burimin e tij, me qëllim identifikimin e vlerës së saktë, duke pasur parasysh moskoherencat në kohën e kryerjes së investimit dhe shumën e investuar. Në lidhje me këtë investim kërkuari dhe ish-bashkëshortja kanë bërë deklaram të rremë në lidhje me burimin e parave të investuara ose edhe kohën e kryerjes së këtij investimi. Po kështu, në apartament është shpenzuar shuma 3,123,880.3 lekë për përshtatjen e tij si Airbnb, duke u shfrytëzuar në vijim për këtë qëllim dhe duke prodhuar frute, ku për një pjesë ekziston dyshimi se nuk justifikohet me burime të ligjshme dhe për një pjesë se është paguar si mitë nga shoqëria ITS. Në këto kushte është provuar lidhja e sendit me veprën penale prej së cilës ka ardhur.

12.3. Bazuar në nenin 274 të KPP-së sekuestroja përmbush kriterin e ligjshmërisë, pasi përveç ekzistencës së dyshimit të arsyeshëm të mbështetur në prova për kryerjen e disa veprave penale, ekziston rreziku që disponimi i lirë i sendit mund të rëndojë dhe zgjasë pasojat e veprës ose të lehtësojë kryerjen e veprave të tjera penale, që janë gëzimi i produktit të veprës penale, përvetësimi i të ardhurave që derivojnë nga ky produkt dhe në vijim pastrimi i tij. Masa plotëson edhe kriterin e proporcionalitetit, pasi sendi i sekuestruar (apartament) nuk është vërtetuar se derivon nga burime të ligjshme dhe në lidhje me burimin e krijimit të tij janë plotësuar deklaratat e rreme që janë dorëzuar në ILDKPKI. Hetimet nuk kanë përfunduar ndaj justifikohet masa e sekuestros për sa kohë që sekuestrimi, si fazë paraprake, mund të shtrihet në tërësinë e sendit, pavarësisht se deri në këtë moment është provuar se vetëm një pjesë e investimit është derivat i korrupsionit, por ndërkohë, edhe për pjesën tjetër, nuk është evidentuar se justifikohet me burime të ligjshme. Në lidhje me administrimin e apartamentit nga AAPSK-ja, zbatimi i sekuestros përcaktohet në ligjin nr. 34/2019, datë 17.6.2019, “Për administrimin e pasurive të sekuestruara e të konfiskuara”, të ndryshuar (*ligji nr. 34/2019*) dhe nuk ka asnjë shkak se përse kjo pasuri duhet të lihet në disponim të personave nën hetim/të pandehurve, duke pasur parasysh se vijimi i nxjerrjes së frutave nga kjo pasuri do të sillte vijimësinë e veprës penale të pastrimit të produkteve të veprës penale ose veprimtarisë kriminale.

12.4. Për sa u përket llogarive bankare, kërkuari është akuzuar se ka konsumuar veprën penale të korrupsionit pasiv në disa episode. Paratë produkt i korrupsionit, specifikisht nga shitjet fiktive,

janë derdhur nëpër llogaritë bankare për të bërë të besueshme shitjet. Normalisht në llogaritë bankare nuk është e thënë të gjendet shuma e parave që është përfituar si mitë, por një ekuivalencë e tyre. Duke pasur parasysh edhe paratë e përftuara për udhëtimet dhe akomodimet në hotele gjatë udhëtimeve, kjo sekuestro është e drejtë dhe e ligjshme. Rreziku i zhdukjes së këtyre shumave nga llogaritë bankare është real, i dukshëm dhe i perceptueshëm lehtësisht. Në kërkesat e mëparshme për heqjen e sekuestros është pretenduar se kërkuesi kërkon të disponojë shumat me qëllim që të paguajë pensionin ushqimor për fëmijët, ndërkohë që ai, përmes prokurës së posaçme të datës 11.3.2023, i ka dhënë tagra shtetases E.H. edhe për të kryer veprime financiare, mes tyre transferime ose mbyllje llogarie, tërheqje etj.

12.5. Ndërhyrja në të drejtën e pronës private është bërë në përputhje me parimet e përcaktuara nga Gjykata Evropiane për të Drejtat e Njeriut (*GJEDNJ*). Masa është e përcaktuar nga ligji dhe ka një qëllim të ligjshëm, që është goditja e krimit. Ajo është në përputhje me parimin e ligjshmërisë, pasi është parashikuar nga KPP-ja si masë sigurimi dhe për vendosjen e saj janë shqyrtuar nga gjykatat kushtet dhe kriteret e kërkuara, siç është dyshimi që personi ka kryer veprat penale, roli i tij në kryerjen e tyre, si dhe që disponimi i sendit që lidhet me veprën penale ose me një pjesë ekuivalente të tij, rëndon ose zgjat pasojat, madje lehtëson kryerjen, vijimësinë e veprës penale. Po kështu, sendet janë nga ato të parashikuara në nenin 36 të KP-së. Në lidhje me proporcionalitetin e ndërhyrjes, veprat penale për të cilat dyshohet kërkuesi janë të rënda, si për atë çfarë i shkaktojnë shoqërisë dhe shtetit, produktet që prodhojnë, ashtu edhe lidhur me sanksionin e tyre. Qëllimi që kërkohet të ndiqet është i ligjshëm dhe proporcional, lufta ndaj korrupsionit dhe pastrimit të parave, si dhe ekziston një balancë e drejtë ndërmjet asaj që kërkohet të arrihet nga sekuestrimi dhe asaj që është cenuar. Për më tepër, që nga data e vendosjes së masës së sekuestros hetimet kanë vijuar dhe kërkuesi bashkë me shtetasit e tjerë të përfshirë në këto veprime janë marrë në cilësinë e të pandehurit dhe u është njoftuar akuza penale.

12.6. Pretendimet për cenimin e së drejtës për proces të rregullt janë të pabazuara. Në lidhje me pretendimin për mungesën e arsytimit të vendimeve gjyqësore rezulton se gjykatat u kanë dhënë përgjigje pretendimeve të ngritura nga mbrojtja e kërkuesit, duke analizuar të dhënat mbi produktet e veprës penale, veprën penale të atribuar kërkuesit, kushtet e vendosjes së masës së sekuestros, domosdoshmërinë dhe proporcionalitetin e saj. Për sa i përket kontradiktoritetit, sipas ligjit procedural penal edhe masa pasurore, si çdo masë sigurimi, nuk vendoset në prani të personit nën hetim, me qëllim që mos të merren masa për zhdukjen e pasurisë, por ai garanton të drejtën e kundërshtimit të saj në gjykatën e apelit, ku debati i nënshtrohet kontradiktoritetit.

III

Vlerësimi i Gjykatës Kushtetuese

A. Për legjitimitetin e kërkuesit

13. Çështja e legjitimitetit (*locus standi*) është një ndër aspektet kryesore që lidhet me nisjen e një procesi kushtetues. Sipas neneve 131, pika 1, shkronja “P” dhe 134, pikat 1, shkronja “I” dhe 2, të Kushtetutës, si dhe nenit 71 të ligjit nr. 8577/2000, çdo individ, person fizik ose juridik, subjekt i së drejtës private dhe publike, mund të vërë në lëvizje Gjykatën për gjykimin përfundimtar të ankesave kundër çdo akti të pushtetit publik ose vendimi gjyqësor që cenon të drejtat dhe liritë themelore të garantuara në Kushtetutë. Ankimi kushtetues individual, në çdo rast, duhet të plotësojë kriteret kumulative të nenit 71/a të ligjit nr. 8577/2000, që lidhen me shterimin e mjeteve juridike, afatin e paraqitjes së kërkesës, pasojat negative të pësuar në mënyrë të drejtpërdrejtë e reale dhe mundësinë për rivendosjen e së drejtës së shkelur.

14. Gjykata çmon se kërkuesi legjitimohet *ratione personae* në kuptim të neneve 131, pika 1, shkronja “P” dhe 134, pika 1, shkronja “I”, të Kushtetutës, pasi jo vetëm që ka qenë palë në procesin gjyqësor të kundërshtuar, por edhe ka provuar se pasojat e pretenduara në të drejtat e tij kushtetuese kanë ardhur nga vendimet gjyqësore objekt kërkesë që kanë caktuar masën e sigurimit pasuror “Sekuestro preventive” mbi pasuritë e tij.

15. Në lidhje me kriterin e *shterimit të mjeteve juridike efektive* Gjykata, edhe pse nuk e ka vënë në dyshim karakterin e ndërmjetëm të vendimeve për caktimin e masës së sekuestros së pasurisë, i ka përfshirë në juridiksionin e saj këto lloj vendimesh, të cilat, pavarësisht se kanë karakter të përkohshëm dhe nuk vendosin për themelin e çështjes, janë të afta të ndërhyjnë në të drejtën kushtetuese të pronës private, ndërhyrje që vazhdon deri në dhënien e një vendimi të mundshëm për konfiskimin e pasurisë. Për sa kohë që pretendimet në ankimin kushtetues kanë të bëjnë me cenimin e të drejtave substanciale kushtetuese, këto vendime konsiderohen me natyrë përfundimtare për qëllime të kontrollit kushtetues (*shih vendimet nr. 29, datë 16.4.2024; nr. 18, datë 19.3.2024, të Gjykatës Kushtetuese*).

16. Po kështu, kriteri për shterimin e mjeteve nënkupton jo vetëm që individi t'u jetë drejtuar të gjitha instancave të zakonshme, por edhe që të gjitha pretendimet që ngre në këtë Gjykatë t'i ketë paraqitur më parë në këto instanca, të paktën në substancë, duke respektuar kërkesat formale dhe afatet e parashikuara në ligjin procedural (*shih vendimet nr. 40, datë 14.5.2024; nr. 38, datë 12.7.2023; nr. 33, datë 1.11.2021, të Gjykatës Kushtetuese*). Në këtë drejtim, Gjykata vëren se kërkuesi i ka ngritur në formë dhe substancë përpara gjykatave të zakonshme pretendimet e parashtruara në ankimin kushtetues individual. Për rrjedhojë konsiderohet i përmbushur edhe ky kriter legjitimimi për vënien në lëvizje të gjykimit kushtetues.

17. Kërkuesi legjitimohet edhe *ratione temporis*, në kuptim të përmbajtjes së nenit 71/a, pika 1, shkronja "b", të ligjit nr. 8577/2000, pasi vendimi më i fundit në kohë i kundërshtuar, ai i Gjykatës së Lartë, mban datën 7.12.2023, i cili, bazuar në informacionin e dërguar nga ajo gjykatë, si dhe shkresën e saj nr. 1362/1 prot., datë 13.3.2024, bashkëlidhur ankimit kushtetues, është publikuar në faqen zyrtare të asaj gjykate në datën 19.2.2024, ndërsa ankimi kushtetues individual është paraqitur në Gjykatë në datën 18.6.2024, pra brenda afatit 4-mujor.

18. Për sa i takon legjitimitet *ratione materiae*, Gjykata vëren se edhe pse objekt i masës së sekuestros kanë qenë disa pasuri të paluajtshme, kërkuesi ka kundërshtuar vendimet gjyqësore në atë masë dhe vetëm në atë pjesë që kanë vendosur sekuestrimin e pasurisë të paluajtshme apartament në rrugën "Reshit Çollaku", ashtu edhe në pjesën që kanë vendosur sekuestrimin e shumave të gjetura në llogarinë dhe depozitën e tij bankare. Sipas kërkuetit, masa e sekuestros ka cenuar të drejtën e pronës private, të sanksionuar në nenin 41 të Kushtetutës dhe nenin 1 të Protokollit nr. 1 të KEDNJ-së, pasi ndërhyrja nuk parashikohet me ligj, është arbitrare e nuk ndjek qëllim të ligjshëm, si dhe nuk plotëson as kriterin e proporcionalitetit në drejtim të përshtatshmërisë së saj. Po kështu, ai ka pretenduar edhe cenimin e së drejtës për proces të rregullt, të sanksionuar në nenin 42 të Kushtetutës, në drejtim të standardit të arsytimit të vendimeve gjyqësore si nga gjykata e shkallës së parë, që jo vetëm ka pranuar kërkesën e prokurorit jashtë kontradiktoritetit të palës së prekur nga sekuestro, por as nuk ka arsyetuar në drejtim të kriterëve të ligjshmërisë dhe proporcionalitetit, ashtu edhe nga gjykata e apelit dhe Gjykata e Lartë, që pretendimeve të kërkuetit në këtë drejtim, të parashtruara në ankim dhe rekurs, u janë përgjigjur në mënyrë stereotipe, pa dhënë përgjigje të argumentuar për rrëzimin e tyre.

19. Në jurisprudencën kushtetuese është theksuar se në rastin përjashtimor të kontrollit të vendimeve që vendosin masa me karakter të ndërmjetëm, ndërsa Gjykata i trajton pretendimet e parashtruara në ankimin kushtetues në drejtim të të drejtave substanciale, pretendimet që kanë të bëjnë me të drejtën për proces të rregullt trajtohen si aspekte procedurale të së drejtës substanciale të pretenduar të cenuar. Në këtë kuptim, ajo ndalet në aspekte të veçanta të së drejtës për proces të rregullt ligjor, për sa ato mund të ndikojnë drejtpërdrejt në të drejtën substanciale në vetvete (*shih vendimet nr. 79, datë 12.11.2024; nr. 29, datë 16.4.2024; nr. 18, datë 19.3.2024, të Gjykatës Kushtetuese*). Për rrjedhojë, bazuar edhe në thelbin dhe natyrën e pretendimeve të parashtruara në ankimin kushtetues, Gjykata do të shqyrtojë në vijim: a) në aspektin procedural pretendimet për cenimin e standardit të arsytimit të vendimit gjyqësor, b) në aspektin substancial pretendimet për cenimin e parimit të proporcionalitetit të masës së sekuestros pasurore.

B. Për themelin e pretendimeve

B.1. Për cenimin e së drejtës së pronës

B.1.1. Për cenimin e së drejtës së pronës në aspektin procedural

20. Sipas kërkuessit, masa e sekuestros është vendosur mbi pasuri që janë provuar se janë të ligjshme dhe që janë vënë në kohën kur ai nuk kryente asnjë funksion shtetëror, pra shumë më herët se ndodhia e fakteve për të cilat akuzohet. Ai ka pretenduar se pasuria “apartament” është pjesë e sipërfaqes së banimit të përfutur nga investimi i financuar nga kursime të familjes dhe një kredi bankare, që i ka kaluar në pronësi pas zgjidhjes së martesës dhe pjesëtimit të pasurisë bashkëshortore, ndërkohë që llogaritë bankare janë çelur në vitin 2011 dhe janë financuar nga fonde të ligjshme e janë deklaruar rregullisht në ILDKPKI. Sipas kërkuessit, në kuptim të nenit 274 të KPP-së, nuk provohet lidhja e sendeve me veprën penale të atribuuar atij, as rreziku i disponimit të lirë të tyre dhe as se si mund të lehtësojnë tagrat e pronësisë mbi to kryerjen e veprave të tjera penale apo se si mund të rëndojnë ose të zgjasin pasojat e veprave penale për të cilat po hetohet. Pasuria apartament është vendosur nën administrimin e AAPSK-së, ndërkohë që rreziku i pretenduar i tjetërsimit mund të mënjanohej me regjistrimin e vendimit të gjykatës në regjistrin e ASHK-së, çka do të ishte një masë e mjaftueshme dhe e drejtpeshuar. Sipas kërkuessit, vendimet e gjykatave janë të paarsyetuara në drejtëm të kriterëve të ligjshmërisë dhe proporcionalitetit të masës, duke iu përgjigjur në mënyrë stereotipe pretendimeve të tij të parashtruara në ankim dhe rekurs, pa dhënë përgjigje të argumentuara për rrëzimin e tyre.

21. Subjekti i interesuar, Prokuroria e Posaçme, ka prapësuar se në kuadrin e procedimit penal nr. 277/1/2022 është formësuar dyshimi i arsyeshëm se kërkuessi, përgjatë kohës që ka ushtruar funksionin e deputetit dhe të ministrit, ka konsumuar veprat penale për të cilat akuzohet. Për sa i përket investimit për ndërtimin e pallatit ku ndodhet apartamenti i sekuestruar, sipas subjektit të interesuar në lidhje me burimin e parave të investuara dhe kohën e kryerjes së investimit është bërë deklarim i rremë, kurse për sa u përket investimeve të kryera në apartament ekziston dyshimi se nuk justifikohen me burime të ligjshme dhe një pjesë është paguar si mitë. Subjekti i interesuar ka prapësuar se për vendosjen e masës së sekuestros janë shqyrtuar nga gjykatat kushtet dhe kriteret e kërkuara dhe masa është proporcionale, pasi veprat penale për të cilat dyshohet kërkuessi janë të rënda dhe ekziston një balancë e drejtë ndërmjet asaj që kërkohet të arrihet nga sekuestrimi dhe asaj që është cenuar. Administrimi i apartamentit nga AAPSK-ja bazohet në ligjin nr. 34/2019 dhe nuk ka asnjë shkak se përse pasuria duhet të lihet në disponim të personave nën hetim. Po sipas subjektit të interesuar, për sa u përket llogarisë dhe depozitës bankare paratë produkt i korrupsionit, specifikisht nga shitjet fiktive, janë derdhur në llogari bankare për të bërë të besueshme shitjet. Sipas këtij subjekti, nuk është e thënë të gjendet shuma e parave që është përfutur si mitë, por një ekuivalencë e tyre, duke pasur parasysh edhe paratë e përfutura për udhëtimet dhe akomodimet në hotele gjatë udhëtimeve jashtë vendit. Subjekti i interesuar ka prapësuar, gjithashtu, se gjykatat u kanë dhënë përgjigje pretendimeve të kërkuessit, duke analizuar të dhënat për produktet e veprës penale, veprën penale të atribuuar, kushtet e vendosjes së masës së sigurimit pasuror, domosdoshmërinë dhe proporcionalitetin e saj.

22. Gjykata ka theksuar se e drejta e pronës, që garantohet nga neni 41 i Kushtetutës përfshin tre garanci që duhet të zbatohen në shqyrtimin e pretendimeve për cenimin e saj: *garancia e parë* ka të bëjë me parimin e gëzimit të qetë të pronës, e cila ka natyrë të përgjithshme; *garancia e dytë* ka të bëjë me kufizimet e lejueshme për të drejtën e pronës; *garancia e tretë* ka të bëjë me të drejtën e autoriteteve publike për të kontrolluar përdorimin e pronës në përputhje me interesin e përgjithshëm (*shih vendimet nr. 18, datë 19.3.2024; nr. 53, datë 31.10.2023; nr. 25, datë 13.10.2022, të Gjykatës Kushtetuese*).

23. Gjykata vëren, fillimisht, se masa e kundërshtuar e sekuestros preventive është marrë në kuadër të procedimit penal, mbi dyshimet se kërkuessi ka marrë drejtpërdrejt ose tërthorazi përfitime të parregullta përgjatë kohës që ka ushtruar funksionin publik, për vete ose persona të tjerë, se ka bërë deklarim të rremë dhe ka fshehur pasurinë, si dhe se ka kryer veprime me qëllim fshehjen ose mbulimin e origjinës së pasurisë së paligjshme, të përfutur si pasojë e korrupsionit ose burime të tjera të paligjshme. Në rastin konkret, masa e sekuestros preventive mbi pasuritë e paluajtshme e të luajtshme të kërkuessit ka vendosur një ndalim të përkohshëm në të drejtën për

gëzimin dhe disponimin e këtyre pasurive, për rrjedhojë ka sjellë kufizim të së drejtës së tij kushtetuese të pronës private.

24. Gjykata ka theksuar se ndërhyrja që vendimi i sekuestrimit bën tek e drejta e pronës duhet të jetë e ligjshme, në kuptimin që të jetë vendosur me ligj dhe të ndjekë një qëllim të ligjshëm, në kuptim të interesit publik; të vendosë një “ekuilibër të drejtë” midis kërkesave të interesit të përgjithshëm dhe garancive për mbrojtjen e së drejtës së pronës; të respektojë një marrëdhënie të arsyeshme proporcionaliteti midis mjeteve të përdorura dhe qëllimit të ndjekur. Ekziston një hapësirë e gjerë vlerësimi për autoritetet publike në lidhje me zgjedhjen e mjeteve dhe atë çfarë konsiderohet në interes të përgjithshëm, me përjashtim të rasteve kur vendimi është haptazi i paarsyeshëm (*shih vendimet nr. 29, datë 16.4.2024; nr. 18, datë 19.3.2024, të Gjykatës Kushtetuese*).

25. E drejta e pronës private, ashtu si edhe të drejtat dhe liritë e tjera, nuk mund të cenohet pa një proces të rregullt ligjor (neni 42 i Kushtetutës), i cili përfshin, mes të tjerash, edhe detyrimin për një vendim gjyqësor të arsyetuar, si element thelbësor i një vendimi të drejtë. Në lidhje me këtë standard kushtetues, në jurisprudencën kushtetuese është theksuar se vendimi duhet të mbështetet vetëm mbi faktet që janë paraqitur gjatë procesit gjyqësor dhe duhet të përmbajë bazën ligjore mbi të cilën bazohet zgjidhja e mosmarrëveshjes, analizën e provave dhe mënyrën e zgjidhjes së mosmarrëveshjes. Ai, në çdo rast, duhet të jetë logjik, i rregullt në formë dhe i qartë në përmbajtje (*shih vendimet nr. 43, datë 27.12.2022; nr. 41, datë 22.12.2022; nr. 29 datë 1.11.2022, të Gjykatës Kushtetuese*). Argumentet e pjesës arsyetuese duhet të jenë të bazuara dhe të lidhura logjikisht, duke respektuar rregullat e mendimit të drejtë, dhe duhet të formojnë një përmbajtje koherente brenda vendimit, i cili përjashton çdo kundërtënie ose kontradiksion të hapur apo të fshehtë (*shih vendimet nr. 19, datë 1.4.2021; nr. 20, datë 13.4.2012; nr. 38, datë 30.12.2010, të Gjykatës Kushtetuese*). Arsyetimi duhet domosdoshmërisht të plotësojë kriteret minimale ligjore të përcaktuara dhe të mos ketë të meta të tilla serioze që cenojnë standardin e vendimit gjyqësor të arsyetuar. Funkcioni i një vendimi të arsyetuar është t’u tregojë palëve që ato janë dëgjuar, si dhe u jep mundësinë atyre ta kundërshtojnë atë (*shih vendimet nr. 51, datë 20.6.2024; nr. 19, datë 7.7.2022; nr. 3, datë 20.1.2017, të Gjykatës Kushtetuese*).

26. Për sa u përket vendimeve të Gjykatës së Lartë, edhe pse detyrimi për garantimin e këtij standardi nuk nënkupton se kërkohet përgjigje e detajuar për çdo pretendim të palëve ndërgjyqëse, kur në rekurs janë ngritur pretendime të natyrës kushtetuese, ajo gjykatë, bazuar në natyrën e gjykimit kushtetues të kërkesave individuale, si dhe në parimin e subsidiaritetit që udhëheq raportet ndërmjet juridiksionit kushtetues dhe juridiksionit të gjykatave të zakonshme, duhet të investohet në shqyrtimin e tyre dhe të mbajë një qëndrim të shprehur për to (*shih vendimet nr. 51, datë 20.6.2024; nr. 19, datë 7.7.2022; nr. 45, datë 3.7.2017, të Gjykatës Kushtetuese*). Kontrolli i respektimit të standardeve kushtetuese për proces të rregullt ligjor është funksion edhe i gjykatave të zakonshme, për më tepër i Gjykatës së Lartë, e cila i ka të gjitha mjetet dhe kompetencat për të kryer një rol që shkon përtej ligjit dhe synon të drejtën (*shih vendimet nr. 32, datë 3.11.2022; nr. 79, datë 14.12.2017, të Gjykatës Kushtetuese*).

27. Për rrjedhojë, edhe në çështjen konkrete Gjykata do t’i referohet arsyetimit të gjykatave të zakonshme, pra nëse ato, në vendimet për caktimin e masës së sekuestros, kanë arsyetuar në mënyrë të mjaftueshme dhe të qartë si për lidhjen e kësaj mase me objektivin e saj, që është parandalimi i pasojave të mëtejshme të veprës penale, ashtu edhe për respektimin e kriterëve që lejojnë ndërhyrjen në të drejtën kushtetuese të pronës private. Kjo pasi, sikurse ka pohuar në jurisprudencën e saj, për të vlerësuar nëse ka pasur ose jo cenim të të drejtave substanciale, Gjykata bazohet në arsyetimin e vendimeve të gjykatave të juridiksionit të zakonshëm, për sa kohë që në bazë të parimit të subsidiaritetit u takon atyre gjykatave që përveç zbatimit të ligjit material dhe procedural penal, të mbajnë parasysh edhe jurisprudencën kushtetuese dhe atë të GJEDNJ-së në lidhje me parimin e proporcionalitetit (*shih vendimet 79, datë 12.11.2024; nr. 29, datë 16.4.2024; nr. 19, datë 21.3.2024, të Gjykatës Kushtetuese*).

28. Bazuar në sa më sipër, Gjykata nuk vë në dyshim se lufta kundër kriminalitetit është një çështje me interes publik, si një nga kriteret që justifikon ndërhyrjen në të drejtat themelore të

individit, përfshirë atë të pronës private dhe se rregullat procedurale penale që lejojnë sekuestrimin e pasurisë i shërbejnë mbarrëvajtjes së procedimit penal, në kuptimin e ruajtjes së rendit dhe sigurisë publike nga veprimtaria kriminale. Duke pasur në konsideratë prezumimin e ekzistencës së interesit publik për ndërhyrjen në të drejtat themelore, por edhe hapësirën e kontrollit kushtetues, si mjeti i fundit i brendshëm në dispozicion të individit, për mbrojtjen e të drejtave dhe lirive themelore, që shtrihet në verifikimin e respektimit të garancive procedurale të përshtatshme dhe efektive për mbrojtjen nga arbitrariteti në ushtrimin e pushtetit publik që çojnë në shkeljen e të drejtave substanciale, si dhe rolin e saj subsidiar, ajo ndalet në vlerësimin nëse interpretimi dhe zbatimi i ligjit nga gjykatat e zakonshme ka qenë eventualisht arbitrar, në kuptimin që të bjerë ndesh haptazi me konceptin e gjykimit të drejtë. Kjo sepse Gjykata vë në dyshim vendimet e gjykatave të juridiksionit të zakonshëm vetëm atëherë kur gjetjet e tyre mund të konsiderohen se janë arbitrare ose haptazi të paarsyeshme, pra kur gabimi ligjor ose faktik nga ato gjykata është aq i dukshëm sa një gjykatë e arsyeshme nuk mund ta kishte bërë ndonjëherë ose i tillë që gjykimin e bën të padrejtë (shih vendimet nr. 9, datë 27.2.2024; nr. 30, datë 29.5.2023, të Gjykatës Kushtetuese).

29. Për shkak se masa e sekuestros me karakter pasuror përbën një mjet kontrolli të pasurisë së individit nga shteti dhe në disa raste, për nga kohëzgjatja, mund të përbëjë edhe heqje të saj, si dhe duke pasur parasysh garancitë procedurale që duhet të sigurohen në këtë fazë të procedurave penale, arsyetimi i vendimeve gjyqësore i lejon palës së prekur jo vetëm që të njihet me shkaqet e kufizimit të së drejtës substanciale por edhe që ta kundërshtojë këtë masë efektivisht përpara gjykatave më të larta. Për rrjedhojë, edhe në rastin konkret Gjykata do të vlerësojë nëse vendimet gjyqësore që kanë pranuar kërkesën e prokurorisë për sekuestrimin e pasurive të kërkuarit objekt ankimi përmbajnë bazë të mjaftueshme dhe të arsyeshme për të justifikuar këtë ndërhyrje në të drejtën e pronës.

30. Me qëllim që të arrijë në një përfundim të drejtë në këtë aspekt, Gjykata vlerëson të ndalet fillimisht në natyrën dhe pasojat e sekuestros preventive, që rregullohet nga parashikimet e neneve 274-276 të KPP-së dhe që synon heqjen e sendit nga disponimi i lirë i subjektit që e zotëron atë, duke vendosur mbi të (sendin) një detyrim të caktuar.

31. Sipas nenit 274 të KPP-së sekuestro vendoset nga gjykata, me kërkesë të prokurorit, kur ka rrezik që disponimi i lirë i një sendi që lidhet me veprën penale mund të rëndojë ose të zgjasë pasojat e saj ose të lehtësojë kryerjen e veprave penale të tjera, ashtu edhe për sendet, produktet e veprës penale dhe çdo lloj pasurie tjetër që lejohet të konfiskohet, sipas nenit 36 të KP-së. Sekuestro preventive ka qëllim parandalues, pra synon të ndërpresë kryerjen e një veprë penale ose të parandalojë kryerjen e veprave penale të rejave. Nga ana tjetër, kjo masë synon të garantojë efektivitetin e një konfiskimi të mundshëm të mëvonshëm, duke bërë paraprakisht të padisponueshme, në një fazë që i paraprin dënimit, sendet që kanë shërbyer ose kanë qenë të destinuara për të kryer veprën penale, që janë produkti ose të ardhurat, apo sendet, prodhimi, përdorimi, mbajtja ose tjetërsimi i të cilave përbën vepër penale (sekuestro e drejtpërdrejtë). Sekuestro preventive vendos një pengesë/kufizim mbi sendin me qëllim garantimin e arritjes së qëllimit të procedimit penal deri në marrjen e vendimit përfundimtar të fajësisë së autorit të veprës penale. Sekuestro preventive mund të urdhërohet jo vetëm mbi sendet që kanë një lidhje specifike me faktin penal që ndiqet penalisht, por edhe “për ekuivalencë”, pra edhe mbi çdo pasuri tjetër, vlera e së cilës i korrespondon asaj të produkteve të veprës penale (neni 36, pika 1, shkronja “ç”, i KP-së). Referuar përmbajtjes së kësaj dispozite, sikundër praktikës gjyqësore, është e pranueshme që masa kufizuese e sekuestros të prekë edhe sende ose pasuri origjina e të cilave nuk vihet në diskutim në atë procedim penal, të cilat janë fituar apo kanë ekzistuar edhe përpara fakteve penale për të cilat ka filluar procedimi penal në kuadër të të cilit është vendosur masa e sekuestros, pra që nuk kanë një lidhje të posaçme me faktet objekt të veprës penale.

32. Në kuptim të sa më sipër, Gjykata vlerëson se për të respektuar kriteret kushtetuese të kufizimit me ligj dhe standardet e gjykimit të drejtë, prokuroria në kërkesën për caktimin e masës së sekuestros dhe gjykatat e zakonshme në shqyrtimin dhe vlerësimin e saj, duhet të specifikojnë dhe saktësojnë se në cilën prej kategorive sipas nenit 274 të KPP-së dhe nenit 36 të KP-së

përfshihet secili prej sendeve që kërkohet të sekuestrohet, pra nëse bëhet fjalë për sende ose produkte të veprës penale (sekuestro e drejtpërdrejtë) apo për sekuestrim “për ekuivalencë” të sendeve të tjera që nuk hyjnë në kategorinë e atyre që lidhen drejtpërdrejt me veprën penale. Në rastin kur, për shkak se është e pamundur të rikuperohen sendet e vendosura në mënyrë të paligjshme, kërkohet aplikimi i shkronjës “ç” të pikës 1 të nenit 36 të KP-së, është e nevojshme të saktësohet individualisht çdo send/pasuri që sekuestrohet për shkak të ekuivalencës së vlerës së tij me atë të produkteve të veprës penale. Për këtë qëllim nevojiten të kryhen disa veprime që kanë të bëjnë si me vlerësimin e sendi/prodakti i veprës penale është i pamundur të gjendet apo rikuperohet, ashtu edhe me vlerësimin e secilit send që kërkohet të sekuestrohet “për ekuivalencë” për të konkluduar masën në të cilën është e nevojshme të shtrihet sekuestro.

33. Për rrjedhojë, sekuestro “për ekuivalencë”, në ndryshim nga sekuestro e drejtpërdrejtë e sendeve/prodakteve të veprës penale, duke mos qenë e identifikueshme për shkak të lidhjes me vetë veprën, kërkon zbatimin e disa filtrave që kanë të bëjnë me: i) zbatimin e saj vetëm kur është e pamundur të identifikohen ose gjenden sendet që lidhen me veprën penale; ii) ajo duhet të shtrihet, për aq sa është e mundur, në pasuri të të njëjtit lloj dhe; iii) duhet të synojë të jetë sa më pak e dëmshme në kuptim të qëllimit që synon të arrijë. Kjo e fundit kërkon nga gjykatat që të saktësojnë se mbi cilat tagra mund të shtrihet kufizimi dhe nëse sekuestrimi i plotë i sendit, pra kufizimi i së drejtës së pronës në të gjitha tagrat e saj, përputhet me qëllimin e kësaj mase dhe nëse, në kuptim të kriterit të proporcionalitetit, në drejtim të përshtatshmërisë së masës, qëllimi që synohet të arrihet nuk do të ishte i mundur të përmbushej edhe përmes kufizimit vetëm të një ose më pak tagrave të së drejtës së pronës. Në ato raste kur është e zbatueshme sekuestro “për ekuivalencë” gjyqtari duhet të arsyetojë në mënyrë të përshtatshme pamundësinë e arritjes së të njëjtit rezultat me një ndërhyrje më pak kufizuese, si për sa i përket shtrirjes së saj në sendet dhe pasuritë që do të preken, ashtu edhe në tagrat e vetë së drejtës substanciale të pronës private.

34. Në përputhje jo vetëm me parimin e proporcionalitetit të ndërhyrjes, por edhe të prezumimit të pafajësisë, çdo masë që mund të ndërhyjë në të drejtat e individëve nën hetim gjatë procedurave penale, pra përpara dhënies së një vendimi përfundimtar të fajësisë, duhet të arsyetohet në drejtim të rezultateve parandaluese që synohen të arrihen. Sekuestro, si çdo masë tjetër që kufizon ushtrimin e lirë të të drejtave të garantuara kushtetutshmërisht, duhet të urdhërohet vetëm si mjete i fundit, në mungesë të alternativave që janë në të njëjtën masë efektive, ndërkohë që kufizimi duhet të argumentohet në lidhje me shkaqet që e justifikojnë atë. Kjo nënkupton se prokurori në kërkesën për caktimin e masës dhe më pas gjykata gjatë shqyrtimit të saj duhet të verifikojnë dhe arsyetojnë se sekuestro që shtrihet mbi sende të tjera që nuk kanë lidhje me veprën penale dhe vetë vlera e sendeve të sekuestruara “për ekuivalencë” është proporcionale me “çmimin” ose “fitimin” e veprimtarisë së paligjshme, me qëllim shmangien e një kufizimi arbitrar të së drejtës së pronës private. Edhe pse këto masa kufizuese gjejnë mbështetje kushtetuese (nenet 41 dhe 17 të Kushtetutës), pasi synojnë realizimin e një interesi publik, në mënyrë që dëmi në të drejtat individuale të jetë në përputhje me garancitë kushtetuese, ai nuk duhet të jetë përtej asaj që është e pashmangshme (*shih vendimin nr. 18, datë 19.3.2024, të Gjykatës Kushtetuese*). Kufizimi nuk mund të shkojë përtej asaj që synohet dhe që është e nevojshme për realizimin e qëllimit të parashikuar nga dispozitat penale dhe duhet t’i përgjigjet masës së proporcionalitetit në kuptim të *quantum* të pasurisë/të ardhurave që burojnë nga veprimtaria e paligjshme. Çdo tejkallim, në mungesë të analizës së këtyre elementeve, do të përbënte cenim të vetë thelbit të së drejtës së pronës private, duke e bërë ndërhyrjen arbitrare.

35. Si parim, masa e sekuestros preventive synon të prekë sendin që dyshohet se është fituar në mënyrë të paligjshme dhe vetëm nëse është e pamundur të gjendet ose të rikuperohet ai, atëherë synohet që të rikuperohen pasuri të tjera, vlera e të cilave u korrespondon atyre të produkteve të veprës penale. Kjo nënkupton se zbatimi i sekuestros së drejtpërdrejtë mbi vetë produktet e veprës penale apo të ardhurat e saj nuk lejon edhe zbatimin në të njëjtën kohë dhe paralelisht, pra për të njëjtin qëllim, edhe të sekuestros “për ekuivalencë” të pasurive të tjera të individit subjekt i procedimit penal.

36. Thënë sa më sipër, duke pasur parasysh qëllimin e sekuestros “për ekuivalencë” (*shih paragrafin 31 të vendimit*) si një masë që i paraprin konfiskimit të pasurisë, ajo duhet të synojë atë lloj sendi/aseti që është në gjendje të realizojë më lehtë ekuivalencën në vlerë me produktet e veprës penale. Nga ana tjetër, për sa kohë që masa shtrihet mbi sende të tjera, të ndryshme nga sendi ose produktet e veprës penale, pra sende për të cilat, siç u theksua më sipër, nuk verifikohet dhe as nuk certifikohet në atë procedim penal ligjshmëria e burimit të tyre, duhet të synohet të preken sa më pak tagra të sendit, në mënyrë që kjo masë, nga njëra anë, të jetë sa më pak e dëmshme për individin dhe, nga ana tjetër, të sigurojë qëllimin e saj, që është ai për të shmangur tjetërsimin/humbjen e sendeve në pritje të përfundimit të procesit penal. Për këtë qëllim prokuroria duhet të argumentojë përpara gjykatës në mënyrë të qartë se çfarë ka rezultuar nga hetimi, mënyrën se si po veprohet dhe vlerësimin e kryer për të konkluduar si mbi vlerën e produkteve/sendeve/të ardhurave të dyshuara të veprës penale ashtu edhe vlerën e tyre korresponduese me atë të sendit për të cilin kërkohet nga gjykata caktimi i masës kufizuese, sikundër tagrat që synohen të preken/kufizohen në kuptim të proporcionalitetit të ndërhyrjes.

37. Sekuestro “për ekuivalencë”, që ka natyrë paraprake dhe përbën një kufizim të përkohshëm të pasurisë, ndryshon nga konfiskimi i sendeve, që konsiston në zhveshjen e personit nga pronësia dhe zbatohet për shkak të një vendimi penal dënimi. Megjithatë, pa u ndalur në diferencën mes këtyre dy mjeteve dhe pavarësisht se sekuestro preventive synon të garantojë efektivitetin e një konfiskimi të mundshëm në përfundim të procesit penal, Gjykata vlerëson se gjykatat e zakonshme duhet të tregojnë kujdes në zbatimin e nenit 274 të KPP-së të lidhur me nenin 36, pika 1, shkronja “ç”, të KP-së, duke bërë, për aq sa është e mundur, vlerësimin e mënyrës së zbatimit të këtyre dispozitave në drejtim të ekuivalencës me produktet e dyshuara të veprës penale.

38. Thënë sa më sipër, Gjykata do të ndalet, në vijim, në mënyrën se si gjykatat e zakonshme kanë zbatuar kriteret e mësipërme dhe se si kanë argumentuar në rastin konkret në drejtim të kufizimit të së drejtës së pronës private të kërkuesit.

39. Gjykata vëren se kërkuesi dyshohet për kryerjen e veprave penale të parashikuara nga nenet 257/a, paragrafi i dytë e 25, 260 dhe 287, paragrafi i dytë, të KP-së. Në kuadër të procedimit penal është formësuar dyshimi i arsyeshëm se gjatë kohës që ka ushtruar funksionin e deputetit dhe ministrit, ai ka konsumuar veprën penale “Korrupsioni pasiv i funksionarit të lartë shtetëror ose i të zgjedhurve vendorë”, të parashikuar nga neni 260 i KP-së, pasi ka marrë drejtpërdrejt ose tërthorazi, për vete ose persona të tjerë: shumën 170,480 euro në vitet 2016 dhe 2017, shumën 130,000 euro në vitet 2017 dhe 2018 dhe shumën 140,000 euro në vitin 2018, pagesa të bëra kërkuesit dhe ish-bashkëshortes për disa shitje të dyshuara si fiktive, të disa apartamenteve dhe garazheve në pallatin e ndodhur në Selitë, për ndërtimin e të cilit kanë investuar edhe këta të fundit, duke u mbuluar natyra e vërtetë e burimit, vlera këto të paguara në mënyrë të tërthortë nga shtetasit K.Z. e M.M. dhe shoqëria ITS nëpërmjet shtetasve të tjerë; pasurinë truall+ndërtesë të ndodhur në Hamallaj, në vitin 2017, që ka kaluar në pronësi të bashkëjetueses së kërkuesit dhe është përfituar në mënyrë të tërthortë nga shtetasit K.Z. e M.M.; shumën rreth 34,422 euro, në formën e shpenzimeve për pagesa hotelesh ose udhëtimesh jashtë vendit për kërkuesin dhe të afërm të tij përgjatë periudhës 2013-2017, të paguara në mënyrë të drejtpërdrejtë nga shtetasit K.Z. e M.M.; shumën 2,007,373 lekë në vitet 2019 dhe 2020, në funksion të një investimi në pasurinë apartament në rrugën “Reshit Çollaku”, në pronësi të kërkuesit, me qëllim kthimin e tij në ambient *Airbnb*. Këto janë konsideruar sipas prokurorisë si përfitime të parregullta, të dhëna kërkuesit në mënyrë të drejtpërdrejtë ose të tërthortë, me qëllim kryerjen ose moskryerjen e veprimeve që lidhen me detyrën (*shih pikat 7 dhe 7.1. të vendimit të GJKKO-së së Shkallës së Parë*).

40. Në lidhje me veprën penale “Refuzimi për deklarimin, mosdeklarimi, fshehja ose deklarimi i rremë i pasurive, interesave private të personave të zgjedhur dhe nëpunësve publikë ose i çdo personi tjetër që ka detyrimin ligjor për deklarim”, të parashikuar nga neni 257/a, paragrafi i dytë e 25 i KP-së, ka lindur dyshimi për fshehje të pasurisë dhe deklarim të rremë të: shumës së investuar dhe burimit të saj për ndërtimin e pallatit ku ndodhet pasuria e sekuestruar, pasi nga hetimet ka rezultuar se kredia e referuar si burim i investimit ka pasur qëllim blerjen e një pasurie tjetër; shumës

3,123,880.3 lekë të paguar gjatë viteve 2019 dhe 2020 në investimin e bërë për punimet në ambientin e brendshëm *Airbnb*; shumës 2,007,373 lekë të paguar gjatë viteve 2019 dhe 2020 nga shoqëria ITS në investimin e bërë në ambientin e brendshëm *Airbnb*; shumave 170,480 euro, 130,000 euro dhe 140,000 euro në vitet 2016-2018, duke u mbuluar natyra e vërtetë dhe duke u paraqitur si pagesa të bëra përkundrejt shitjes së disa apartamenteve dhe garazheve në pallatin e ndodhur në Selitë; pasurisë truall+ndërtesë në Hamallaj; shumës minimalisht 137,000 euro të shpenzuar për investim në vilën në Hamallaj; pasurisë së porositur në vitin 2019 në Palasë, e cila, me qëllim fshehjen e pronarit të vërtetë, i ka kaluar një mikeshë të ish-bashkëshortes së kërkuesit, pasuri që nuk është deklaruar ndonjëherë në deklaratat e pasurisë dhe ekziston dyshimi se është përfituar me të ardhura që nuk mund të justifikohen me burime të ligjshme. Duke pasur parasysh veprimet e kryera me qëllim fshehjen ose mbulimin e origjinës së pasurisë së paligjshme të përfituar si pasojë e korrupsionit ose burime të tjera të paligjshme, sipas prokurorisë ekziston dyshimi se është konsumuar edhe vepra penale “Pastrimi i produkteve të veprës penale ose veprimtarisë kriminale”, në bashkëpunim, më shumë se një herë, e parashikuar nga neni 287, paragrafi i dytë, i KP-së (*shih pikat 10 dhe 10.1 të vendimit të GJKKO-së së Shkallës së Parë*).

41. Mbi dyshimet si më sipër, Prokuroria e Posaçme, ka kërkuar sekuestrimin e disa pasurive të paluajtshme në pronësi të kërkuesit, sikundër të shumave të ndodhura në llogarinë dhe depozitën e tij bankare në bankën “Intesa Sanpaolo Bank”.

42. Në lidhje me apartamentet e sekuestruara në pallatin e ndodhur në Selitë, sipas prokurorisë apartamentet me sipërfaqe 124.15 m² dhe 148.8 m², konsiderohet se janë ekuivalente të shumës 170,480 euro, produkt i veprës penale, të dyshuar të marrë si mitë nga kërkuesi. Kurse apartamenti me sipërfaqe 178.68 m² dhe garazhi me sipërfaqe 21 m², janë pjesërisht ekuivalente të shumës 270,000 euro, që dyshohet se është marrë si mitë nga kërkuesi dhe është produkt i veprës penale (*shih pikat 24–26 të vendimit të GJKKO-së së Shkallës së Parë*). Prokuroria ka referuar në lidhje me këto pasuri edhe veprimet juridike të kryera mes palëve, si dhe veprimet bankare, të cilat rezultojnë të jenë bërë përmes pagesave nga persona të tretë dhe kreditimeve në llogarinë bankare në bankën “Intesa Sanpaolo Bank”, llogari e përbashkët e kërkuesit dhe ish-bashkëshortes së tij.

43. Në lidhje me pasurinë apartament në rrugën “Reshit Çollaku”, objekt ankimi, sipas Prokurorisë së Posaçme ekziston dyshimi se: investimi në të cilin ka marrë pjesë fillimisht kërkuesi dhe më pas ish-bashkëshortja e tij nuk justifikohet me para të ardhura nga burime të ligjshme, duke iu referuar këtu kredisë së marrë në datën 8.8.2006, për të cilën dyshohet se ka pasur destinacione të tjera; në këtë apartament janë kryer investime në shumën 3,123,880.3 lekë, për shndërrimin në *Airbnb*, nga të cilat shuma 2,007,373 lekë është paguar nga shoqëria ITS si mitë, ndërsa pjesa tjetër dyshohet se nuk mund të mbulohet me të ardhura të ligjshme, duke pasur parasysh edhe fshehjen e këtyre shpenzimeve në deklaratat e pasurisë të dorëzuara; në vilën në Palasë janë kryer investime të padeklaruara që dyshohen në vlerën 5,527,121.29 lekë. Duke konsideruar si produkt të veprës penale shumat e investimit në vlerën 2,007,373 lekë të paguar nga shoqëria ITS dhe 6,643,628.59 lekë që nuk justifikohet me burime të ligjshme, si dhe një pjesë e shumës 270,000 euro të derivuar nga shitjet fiktive, është kërkuar sekuestrimi i apartamentit si ekuivalent pjesërisht i tërësisë së këtyre përfitimeve të paligjshme (*shih pikën 27 të vendimit të GJKKO-së së Shkallës së Parë*).

44. Për sa i përket llogarisë bankare në bankën “Intesa Sanpaolo Bank”, në emër të kërkuesit, me balancë 8,620.68 euro, ajo është konsideruar si ekuivalentja pjesërisht e shumës 34,442 euro që i është paguar kërkuesit dhe të afërmeve të tij për shpenzime udhëtimi ose akomodimi jashtë vendit, duke përbërë produkt të veprës penale. Për depozitën bankare në bankën “Intesa Sanpaolo Bank”, me balancë 115,692 euro, është konsideruar si ekuivalentja pjesërisht e vlerës minimalisht 137,000 euro, investimi në vilën në Hamallaj që nuk është deklaruar në ILDKPKI dhe dyshohet se nuk mund të justifikohet me burime të ligjshme dhe janë përfitime të marra nga të tretë, si dhe vlerës 34,422 euro për shpenzime të udhëtimeve, të cilat janë produkte të veprës penale (*shih pikat 28 dhe 29 të vendimit të GJKKO-së së Shkallës së Parë*).

45. GJKKO-ja e Shkallës së Parë e ka gjetur të bazuar në ligj dhe në prova kërkesën e Prokurorisë së Posaçme, duke vlerësuar se: nga provat e administruara çmohen të drejta arsyet për

vendosjen e sekuestros preventive; pasuritë objekt kërkesë plotësojnë kushtet për t'u kualifikuar si çdo pasuri tjetër, vlera e së cilës i korrespondon asaj të produkteve të veprës penale, në respektim të nenit 36, pika 1, shkronja “ç”, të KP-së e që i nënshtrohet sekuestros preventive, në respektim të nenit 274, pika 2, të KPP-së; ekziston dyshimi se për këto pasuri mund të merren masa për tjetërsimin e tyre, ndaj duhet të vendoset masa e sekuestros me qëllim që të pengohet çdo transferim i mundshëm, si dhe tërheqja e të hollave nga llogaritë bankare nga kërkuesi apo persona të pajisur me prokurë prej tij (*shih pikën 35 të vendimit të GJKKO-së së Shkallës së Parë*).

46. GJKKO-ja e Apelit, mbi ankimin e kërkuesit, ka vlerësuar se edhe pse masa e sekuestros ka sjellë kufizim të së drejtës së pronës dhe të të drejtave reale që burojnë prej saj, ky kufizim është në përputhje me Kushtetutën dhe KEDNJ-në, pasi është parashikuar në ligj, është i nevojshëm dhe në përpjesëtim me gjendjen që e ka diktuar. Gjykata e apelit e ka gjetur të pabazuar pretendimin në lidhje me sekuestrimin e pasurisë apartament në rrugën “Reshit Çollaku”, duke arsyetuar se: i) pretendimi se pasuria është krijuar para ushtrimit të veprimtarisë kriminale (në vitin 2006) nuk përbën shkak të ligjshëm për përjashtimin nga sekuestro, për sa kohë që ajo është vendosur bazuar në nenin 36, pika 1, shkronja “ç”, të KP-së me argumentin se mund të sekuestrohet çdo pasuri tjetër, vlera e së cilës i korrespondon asaj të produkteve të veprës penale; ii) në këtë pasuri janë kryer investime me qëllim shndërrimin e saj në *Airbnb*, të paguara përgjatë viteve 2019-2020, në një kohë të mëvonshme të përfshirjes së dyshuar të kërkuesit në veprimtarinë kriminale të korrupsionit pasiv dhe vlera e tyre nuk është deklaruar në ILDKPKI. Shuma e shpenzuar për investime është 3,123,880.3 lekë, nga të cilat 2,007,373 lekë është evidentuar si e paguar nga shoqëria ITS si mitë, kurse pjesa tjetër dyshohet se nuk mund të mbulohet me të ardhura të ligjshme; iii) në lidhje me burimin e krijimit të kësaj pasurie, që është kredia bankare për përfshirjen në investimin për ndërtimin e pallatit ku ndodhet apartamenti, dyshohet se nuk është përdorur për këtë investim, por ka pasur destinacione të tjera; iv) në pasurinë e fshehur, vila në Palasë, janë kryer investime të padeklaruara, që dyshohen në vlerën 5,527,121.29 lekë. Sipas gjykatës së apelit, investimet si më sipër të kryera në pasuritë e paluajtshme janë në vlerën 8,651,001.59 lekë, ndërkohë që për pasuritë e llojit apartament dhe garazh në pallatin e ndodhur në Selitë, kërkuesi dhe ish-bashkëshortja A.M. kanë investuar jo më shumë se 121,000 euro. Sipas GJKKO-së së Apelit, produkt i veprës penale dyshohet se është shuma 2,007,373 lekë e paguar nga shoqëria ITS, duke u dyshuar si produkt edhe pjesa tjetër e investimit që nuk justifikohet me burime të ligjshme në vlerën 6,643,628.59 lekë, si dhe një pjesë e shumës 270,000 euro e përfutur nga “shitjet” fiktive të apartamenteve në pallatin e ndodhur në Selitë dhe se apartamenti i sekuestruar është ekuivalent pjesërisht i tërësisë së këtyre përfitimeve të paligjshme. Përveç sa më sipër, sipas asaj gjykate, ekziston dyshimi se kërkuesi ka konsumuar edhe veprën penale të parashikuar nga neni 257/a, paragrafi i dytë e 25 të KP-së, në formën e deklarimit të rremë të shumës së investuar dhe burimit për ndërtimin e pallatit ku ndodhet apartamenti i sekuestruar, dhe fshehjes së shumave të investimit në atë apartament. Gjithashtu, sipas asaj gjykate, krijohet dyshimi se kërkuesi ka konsumuar edhe veprën penale të parashikuar nga neni 287, paragrafi i dytë, i KP-së, ndaj sekuestrimi i apartamentit është i nevojshëm, pasi ekziston rreziku real që disponimi i lirë i tij mund të zgjasë pasojat e kësaj veprë penale, pastrim që krijon “lehtësi” për kryerjen e veprave të tjera penale (*shih faqet 60–66 të vendimit të GJKKO-së së Apelit*).

47. Mbi të njëjtin arsyetim gjykata e apelit ka gjetur të pabazuar edhe pretendimin për sekuestrimin e shumave në llogarinë dhe depozitën në bankën “Intesa Sanpaolo Bank”, edhe pse pretendohet se ato janë krijuar me të ardhura të ligjshme. Sipas saj, nga hetimi ka rezultuar se produkt i veprës penale është shuma 34,422 euro, e paguar kërkuesit dhe të afërmeve të tij si përfitim i paligjshëm, për shpenzime udhëtimi ose akomodimi jashtë vendit, ekuivalentja e së cilës gjendet pjesërisht në shumën e ndodhur në llogarinë bankare. Nga ana tjetër, dyshohet se shuma 137,000 euro për investime në vilën në Hamallaj, e padekluar në ILDKPKI, nuk justifikohet me burime të ligjshme dhe është përfitim i marrë nga të tretë, ekuivalenti i së cilës gjendet në shumën e ndodhur në depozitën bankare. Gjykata e apelit ka arsyetuar se ndërmjet pasurive të kërkuesit, ku bëjnë pjesë edhe ato objekt ankimi, dhe veprave penale që po hetohen ekziston një lidhje e

qëndrueshme dhe se këto pasuri dyshohet se përbëjnë produkt të veprës penale të sekuestrueshme sipas nenit 36 të KP-së (*shih fagen 66 të vendimit të GJKKO-së së Apelit*).

48. Sipas Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë, në konsideratë të fazës në të cilën ndodhet çështja, për sa kohë që për pasuritë objekt sekuestro ka dyshime se përbëjnë produkt të veprave penale për të cilat po hetohet kërkuesi, gjykatat e posaçme kanë vlerësuar se ato duhet të qëndrojnë të sekuestruara, pasi ekziston dyshimi se mund të tjetërsohen, ndaj caktimi i masës pasurore parandaluese është i nevojshëm me qëllim që të pengohet çdo transferim ose tjetërsim i mundshëm i këtyre pasurive. Në drejtim të së drejtës së pronës private dhe asaj për jetë private, Kolegji Penal ka vlerësuar se ndërhyrja (marrja e masës pasurore parandaluese) ka qenë në përputhje me gjendjen që e ka diktuar atë dhe në proporcion të drejtë me qëllimin për të cilën ajo është marrë (*shih paragrafët 42–47 të vendimit të Kolegjit Penal*).

49. Gjykata konstaton se si apartamenti i sekuestruar objekt ankimi, ashtu edhe llogaria dhe depozita bankare janë pasuri të krijuara përpara ndodhjes së fakteve penale për të cilat ka filluar procedimi penal ndaj kërkuesit, pra përpara fillimit të detyrës publike në ushtrim të së cilës ai dyshohet se ka përfutur të ardhura dhe pasuri të paligjshme. Sipas gjykatave, këto pasuri janë sekuestruar në bazë të shkronjës “ç” të pikës 1 të nenit 36 të KP-së, për shkak se vlera e tyre është ekuivalente, pjesërisht ose tërësisht, e produkteve të veprave penale, duke prezumuar kështu ato (gjykatat), si faktin e ekzistencës së këtyre pasurive përpara regjistrimit të procedimit penal ashtu edhe mungesën e dyshimeve në drejtim të ligjshmërisë së krijimit ose të fitimit të tyre. Pavarësisht kësaj, referuar vendimeve gjyqësore, Gjykata vëren se kërkuesi, përveç kryerjes së veprës penale të korrupsionit pasiv, është dyshuar se ka kryer edhe veprat penale të fshehjes ose deklarimit të rremë të pasurisë dhe pastrimit të produkteve të veprës penale ose veprimtarisë kriminale, për sa i përket burimit të krijimit të pasurisë “apartament” të sekuestruar dhe burimit të shumave të investuara në të për shndërrimin në ambient *Airbnb*, sikundër burimit të pasurive të gjetura në llogarinë dhe depozitën bankare. Në këtë kuptim rezulton se në vendimet gjyqësore ka kontradikta mes fakteve penale dhe gjetjeve të Prokurorisë së Posaçme dhe konkluzioneve për mënyrën e zbatimit të nenit 36, pika 1, shkronja “ç”, të KP-së, që është baza ligjore e përdorur për sekuestrimin e të tria pasurive objekt ankimi.

50. *Kontradikta e parë* ekziston në faktin se gjykatat e zakonshme kanë vënë në dyshim vetë ligjshmërinë e krijimit të pasurisë “apartament” në rrugën “Reshit Çollaku”, Tiranë, për shkak se kredia e marrë për përfshirjen në ndërtimin e pallatit ku ndodhet kjo pasuri dyshohet se ka pasur destinacion tjetër dhe se deklarimet ndër vite në deklaratat e pasurisë nuk janë të sakta, duke konkluduar se kërkuesi dhe ish-bashkëshortja e tij nuk kanë pasur burime të mjaftueshme, sikundër vlerën e investimit në të për shkak të mosdeklarimit të shumës së investuar prej tyre. Po kështu, dyshohet se shumat e sekuestruara, të gjetura në llogarinë dhe depozitën bankare të kërkuesit, duke pasur parasysh edhe se veprimet në lidhje me shitjet fiktive të pasurive të paluajtshme në pallatin që ndodhet në Selitë janë bërë përmes një llogarie tjetër të përbashkët të kërkuesit dhe ish-bashkëshortes në të njëjtën bankë, janë pasuri e vënë nga fitimet e paligjshme të përfutura nga persona të tretë, si produkt i veprës penale. Për rrjedhojë, këto dyshime të gjykatave për ligjshmërinë e këtyre pasurive, duke i konsideruar si produkte të veprës penale, pasi rrjedhin drejtpërdrejt nga këto të fundit, sjellin automatikisht zbatimin e shkronjës “b” të pikës 1 të nenit 36 të KP-së, sa kohë që sekuestro “për ekuivalencë”, ndonëse nuk certifikon as ligjshmërinë, as paligjshmërinë e sendeve të sekuestruara, është e zbatueshme për ato sende që nuk janë produkt i veprës penale ose që nuk janë objekt hetimi.

51. *Kontradikta e dytë* ka të bëjë me faktin se për të njëjtin *quantum* të dyshuar të përfutur përmes veprimeve të paligjshme që janë objekt i këtij procedimi penal, qartazi gjykatat kanë vendosur masën e sekuestros “për ekuivalencë” si mbi sendin e paluajtshëm “apartament”, ashtu edhe mbi shumat e gjetura në llogaritë bankare të kërkuesit, por pa analizuar dhe verifikuar se sa dhe në çfarë mase vlera e sendeve të sekuestruara u korrespondon atyre të veprave penale në kuptim të përmbajtjes së nenit 274 të KPP-së dhe nenit 36, pika 1, shkronja “ç”, të KP-së.

52. Gjykata vëren se as organi i akuzës në kërkesën për caktimin e masës së sekuestros, as gjykatat e zakonshme gjatë shqyrtimit të saj nuk kanë verifikuar mënyrën dhe masën në të cilën vlera e pasurisë apartament në rrugën “Reshit Çollaku”, Tiranë, i korrespondon asaj të produkteve të veprës penale. Ndërsa rezulton se për pasuritë e paluajtshme të ndodhura në Selitë, nga të cilat ka pasur dyshime se kërkuesi ka përfituar të ardhura si mitë, është vendosur sekuestrimi i tyre, sikundër është vendosur edhe sekuestrimi i pasurive të paluajtshme (vila) të ndodhura në Hamallaj dhe Palasë, një pjesë e shpenzimeve dhe fitimeve që lidhen me këto pasuri janë përlogaritur edhe si vlera, ekuivalentja e të cilave gjendet në pasuritë e sekuestruara për ekuivalencë. Edhe pse Prokuroria e Posaçme ka përcaktuar në kërkesën për vendosjen e sekuestros shumë të dyshuara të përfituara në mënyrë të paligjshme, në lidhje me të cilat është kërkuar sekuestrimi i një pasurie të paluajtshme (apartament) ajo nuk ka bërë dhe nuk ka paraqitur asnjë vlerësim për raportin mes vlerës së atij sendi me atë të produkteve të veprës penale dhe një gjë e tillë nuk është kërkuar as nga gjykatat e zakonshme.

53. Jo vetëm kaq, por gjykatat e zakonshme, edhe pse e kanë konsideruar ndërhyrjen si në përputhje me kriteret e kufizimit, nuk kanë arsyetuar se përse një kufizim i tillë i tagrave të pronësisë të kërkuesit ishte mjeti i vetëm për të siguruar qëllimin e synuar dhe se nuk kishte asnjë mjet tjetër, në kuptim të parimit të proporcionalitetit, që të arrinte një rezultat më pak të dëmshëm në të drejtën kushtetuese të pronës private. Për rrjedhojë, Gjykata arrin në përfundimin se mënyra se si gjykatat kanë vlerësuar kërkesën e Prokurorisë së Posaçme për caktimin e masës së sekuestros dhe mënyra se si kanë zbatuar parashikimet e shkronjës “ç” të pikës 1 të nenit 36 të KP-së ka sjellë një rezultat arbitrar në të drejtën kushtetuese të pronës private të kërkuesit, duke i bërë këto vendime të papajtueshme me Kushtetutën.

54. Po kështu, duke pasur parasysh se gjykatat e faktit janë në pozicion më të përshtatshëm për të vlerësuar në themel këtë çështje, si për sa u përket kompetencave të tyre, ashtu edhe volumit të fakteve dhe provave, si dhe juridiksionin e kufizuar të Gjykatës në drejtëm të mënyrës së vlerësimit të provave të administruara gjatë gjyqimit të zakonshëm, ato gjykata duhet që të analizojnë, në këndvështrim të sa më sipër, pretendimet e kërkuesit në drejtëm të cenimit të së drejtës substanciale të pronës private për shkak të zbatimit të masës së sekuestros preventive.

55. Për sa më sipër, Gjykata vlerëson se pretendimi i kërkuesit për cenimin e standardit të arsytimit të vendimit gjyqësor është i bazuar. Për rrjedhojë, për sa kohë që gjeti shkelje në të drejtën e pronës private në aspektin procedural të saj, Gjykata vlerëson të mos ndalet më tej në vlerësimin e aspektit substancial të saj.

56. Në përfundim, Gjykata vlerëson se pretendimet e kërkuesit për cenimin e së drejtës së pronës private janë të bazuara, sipas arsytimit të mësipërm të këtij vendimi, ndaj kërkesa pranohet pjesërisht.

PËR KËTO ARSYE,

Gjykata Kushtetuese, në mbështetje të neneve 131, pika 1, shkronja “P” dhe 134, pikat 1, shkronja “I” dhe 2, të Kushtetutës, si dhe neneve 72 e vijuese të ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000, “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar, njëzëri,

VENDOSI:

1. Pranimin pjesërisht të kërkesës.

2. Shfuqizimin e vendimeve nr. 37 (87-2023-172), datë 10.8.2023, të Gjykatës së Posaçme të Apelit për Korrupsionin dhe Krimin e Organizuar dhe nr. 00-2023-2048, datë 7.12.2023, të Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë, si të papajtueshme me Kushtetutën, në pjesën që lidhet me sekuestrimin e pasurive:

- Apartament me nr. xxx, rruga “Reshit Çollaku”, Tiranë.

- Llogari bankare nr. xxx, pranë Intesa SanPaolo Bank.
 - Depozitë nr. xxx, pranë Intesa SanPaolo Bank.
 - 3. Dërgimin e çështjes për shqyrtim në Gjykatën e Posaçme të Apelit për Korrupsionin dhe Krimin e Organizuar.
 - 4. Anonimizimin e të dhënave personale në tekstin e vendimit që publikohet
- Ky vendim është përfundimtar dhe hyn në fuqi ditën e botimit në Fletoren Zyrtare.

Marrë më 11.4.2025.

Shpallur më 28.5.2025.

Kryetare: Holta Zaçaj

Anëtarë: Fiona Papajorgji, Marsida Xhaferllari, Genti Ibrahimi, Ilir Toska, Sonila Bejtja, Sandër Beci, Marjana Semini